

PM Rotel I (Dnr KS 2020/206)

Fördelning av statsbidrag till välfärden

Skrivelse av Karin Wanngård (S)

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Skrivelsen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Karin Wanngård (S) har lämnat in en skrivelse till kommunstyrelsen. I skrivelsen förslås att de tillkommande generella statsbidragen som aviserats för innevarande år för stadens del används för att förstärka utbildningsnämndens budget med 385 miljoner kronor samt att stadsdelsnämnderna erhåller ytterligare 110 miljoner kronor till förskolan. Dessutom föreslås stadsledningskontoret att ges i uppdrag att komma med förslag i syfte att förstärka budgeten för arbetsmarknadsinsatser, äldreomsorg, kulturpolitik och socialt förebyggande arbete.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret framhåller vikten av att staden har en budgetprocess som är tydlig och förutsägbar, därmed ges kommunfullmäktige en helhetsbild av stadens verksamhet och ekonomi och verksamheterna ges förutsägbara och tydliga förutsättningar för att bedriva sin verksamhet.

Mina synpunkter

Staden har en viktig uppgift att säkerställa god budgethållning samt ett effektivt, hållbart, ansvarsfullt och ändamålsenligt handhavande av skattemedlen. För närvarande pågår arbete med stadens budget för 2021 samt uppföljning av innevarande års budget, där de ekonomiska utmaningar som uppstått till följd av pandemin hanteras.

De statsbidrag som riksdagen beslutat om för innevarande år kommer att komma verksamheterna i Stockholms stad till del under året. Som vanligt använder vi oss emellertid av försiktighetsprincipen, att inte använda medel förrän beslut om dessa finns.

Flera verksamheter har dock, till följd av pågående covid-19-pandemi, fått genomgå utmaningar och gjort stora ansträngningar som varit väldigt svåra att förutse. Läget har varit ansträngt och ett intensivt arbete har bedrivits för att exempelvis stärka bemanningen eller säkerställa skyddsmedel. Ingen som helst

budgetrestriktion har förelegat, eller föreligger, beträffande finansieringen av åtgärder för att begränsa smittspridningen eller skydda riskgrupper.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Skrivelsen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 17 juni 2020

ANNA KÖNIG JERLMYR

Bilaga

Skrivelse om fördelning av statsbidrag till välfärden

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Jan Valeskog och Kadir Kasirga (båda S) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Att ge finansborgarrådet i uppdrag att återkomma till kommunstyrelsen senast i augusti 2020 med ett förslag på förstärkt finansiering av välfärden
2. Att därutöver anföra följande

Under våren har regering och riksdag beslutat om ökade statsbidrag för att värna och utveckla välfärden i en tid av försämrad ekonomisk konjunktur. I riksdagen har funnits ett brett stöd för sådana beslut och även partier som normalt prioriterat skattesänkningar framför välfärd har nu i riksdagsdebatter lovat att välfärden ska stärkas.

När dessa resurser väl kommer till Stockholms stad blir dock budskapet det omvända. Även innan coronaviruset nådde samhällsspridning vägrade finansborgarrådet fatta beslut om att stärka välfärden genom ett resurstillskott till verksamheterna. När nu konjunkturedgången är global och mycket djupare än vad som kunde förutses tidigare i våras har regering och riksdag beslutit om än högre statsbidrag. I de prognoser som nu gäller för staden överstiger dessa de nu gällande beräkningarna för skattebortfallet. Till det kommer även andra stimulanser från staten som exempelvis förändrat sjuklöneansvar som positivt gynnar stadens ekonomi.

Det finns därför fortsatt såväl möjlighet och behov av att stärka verksamheterna. Givet de nya och förändrade omständigheterna är det dock rimligt att finansborgarrådet och stadsledningskontoret redovisar ett förslag utifrån en reviderad budget. Detta bör kommunstyrelsen ge i uppdrag.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av Jan Valeskog, Kadir Kasirga och Catharina Piazzola (alla S) med hänvisning till Socialdemokraternas reservation i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av Clara Lindblom och Rashid Mohammed (båda V) enligt följande.

Det är för väl att de generella statsbidrag som riksdagen beslutat om, bland annat efter politiskt tryck från Vänsterpartiet, ska komma verksamheterna till del under året. Ännu bättre hade det varit om medlen fördelats ut genom ett reviderat budgetförslag så att verksamheterna hade haft tydligare ekonomiska ramar att förhålla sig till. Inte minst hade det varit värdefullt för att kunna planera för att stärka socialtjänst, förskola och fritid i god tid före sommaren.

Vi ser det som osannolikt att staden inte ska kunna lita på att staten betalar ut framförhandlade medel och därför måste hålla inne dem så länge som möjligt, liksom att de extra medlen i potten för generella statsbidrag skulle dras tillbaka kommande år. Det har aldrig inträffat tidigare så att gömma sig bakom försiktighetsprincipen är därför en klen bortförklaring för en majoritet som inte vill se de icke tillgodosedda behoven i stadens välfärd.

Ersättaryttrande gjordes av Sissela Nordling Blanco (Fi) med hänvisning till Socialdemokraternas reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Karin Wanngård (S) har lämnat in en skrivelse till kommunstyrelsen. I skrivelsen förslås att de tillkommande generella statsbidragen som aviserats för innevarande år för stadens del används för att förstärka utbildningsnämndens budget med 385 miljoner kronor samt att stadsdelsnämnderna erhåller ytterligare 110 miljoner kronor till förskolan. Dessutom föreslås stadsledningskontoret att ges i uppdrag att komma med förslag i syfte att förstärka budgeten för arbetsmarknadsinsatser, äldreomsorg, kulturpolitik och socialt förebyggande arbete.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 27 februari 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Kommunfullmäktiges beslut om budgeten är överordnad och styrande för stadens alla verksamheter och är stadens viktigaste styrdokument. Budgeten ska avspegla den politiska majoritetens mål och inriktning för verksamheten och innehåller därför den styrande majoritetens inriktningsmål samt mål för verksamhetsområden. I budgeten ska hänsyn tas till medborgarnas behov och rättigheter, men även att se till medarbetarnas möjligheter till delaktighet och engagemang.

Kommunfullmäktige beslutar i november om budget för staden för kommande år och utifrån detta beslut upprättar respektive nämnd verksamhetsplan med budget. Beslutet i november har föregåtts av nämndernas egna analyser av de kommande årens utveckling inom respektive verksamhetsområde som sedan använts i stadsledningskontorets arbete med att ta fram ett underlag till kommunfullmäktiges beslut om budget.

Beslut om stadens budget är det viktigaste ekonomiska beslutet som kommunfullmäktige fattar. Det har föregåtts av en samlad och budgetprocess vars syfte dels är att ge kommunfullmäktige en helhetsbild av stadens verksamhet och ekonomi dels att ge verksamheterna goda förutsättningar för att bedriva sin verksamhet genom en tydlig och förutsägbar budgetprocess.

För närvarande pågår i staden sedvanligt arbete med kommande års budget samt uppföljning av innevarande års budget. De statsbidrag som riksdagen har beslutat om kommer som brukligt är att hanteras inom ramen för denna budgetprocess. Det kan också noteras att riksdagen ännu inte har fattat beslut om hur stort det totala tillskottet kan bli för staden, utifrån de aviserade extra statsbidragen. En del av de tillkommande statsbidragen förväntas att beslutas först i samband med riksdagens hantering av vårändringsbudgeten. En portalparagraf i kommunallagen är kravet på att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning, så att inte finansieringen av dagens välfärd skjuts till kommande generationer. I stadens budgetarbete används därför försiktighetsprincipen, att inte använda medel förrän beslut om dessa verkligen finns.

Skrivelse av Karin Wanngård (S) om fördelning av statsbidrag till välfärden anses besvarad med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.